

СТАВЛЕННЯ УЧНІВ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ
ДО ТРАДИЦІЙНОГО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Уляна Шевців, Соломія Яковенко, Олег Карпов

Львівський державний університет фізичної культури, м. Львів

Анотація. У статті висвітлені результати анкетування дітей середнього шкільного віку, які дали змогу з'ясувати ставлення та відвідування школярами традиційних уроків фізичної культури та проаналізувати обсяг рухової активності впродовж тижня.

Ключові слова: ставлення, урок, діти середнього шкільного віку, анкетування.

Abstract. An article cleared out result questionnaire, children middle school age, which gave it opportunity to reveal attitude and visiting schoolchildren traditional lessons of the physical culture and amount motor activity during week.

Key words: attitude, lesson, middle school children age, questionnaire

Постановка проблеми та її зв'язок з науковими та практичними завданнями. На сьогоднішній день важливою проблемою в нашій країні є зміцнення і збереження здоров'я дітей, оскільки молодь – майбутнє держави і вона повинна бути здоровою і фізично загартованою. Особливу тривогу викликає погіршення здоров'я дітей шкільного віку (О. Г. Сухарев, 1991, Т. Ю. Круцевич, 2002, Н. В. Москаленко, 2007)

Аналіз розвитку сучасної шкільної освіти в Україні показує, що незважаючи на інновації в системі навчання, фізичного виховання вони мало стосуються. Навчально-виховний процес загальноосвітньої школи все більше перенавантажується предметами, які спрямовані на розвиток розумової діяльності.

Сьогодні у фізичній культурі чітко сформувався базовий підхід до реалізації мети галузі – оздоровча спрямованість фізкультурної діяльності.

Проте, Т. Ю. Круцевич, 2000; В. С. Добринський, 2000; Суворова Т. І., 2003 та інші однією із причин зниження рухової активності називають падіння інтересу до традиційних уроків фізичної культури.

Аналіз останніх досліджень показав, що найчастіше об'єктом дослідження були діти якогось одного віку [7]. У численних працях показано, що у фізичній культурі школярів існує низка невирішених проблем. Однією з них є падіння інтересу до традиційних уроків фізичної культури, а також питання його заміни на сучасні новітні технології.

За даними досліджень Аксьонової О. (2007), Долбишевої Н. (2006), Кібальник О. (2007), Семеновича С. (2007), Шевців У. (2009) досліджено, що шкільні уроки фізичної культури не приваблюють кожного другого підлітка. Такі дані говорять про важливість означеної проблеми і вказують на актуальність додаткових досліджень.

Метою нашого дослідження є з'ясування ставлення учнів до традиційного проведення уроків фізичної культури в школах та обсяг тижневої рухової активності.

Завдання дослідження:

- Здійснити аналіз досліджуваної проблеми.
- Вивчити ставлення дітей середнього шкільного віку до уроків фізичної культури та визначити обсяги рухової активності

Методи дослідження:

- теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел;
- анкетування;
- методи математичної статистики.

Організація та методика дослідження. Дослідження проводилося в загальноосвітніх школах міста Львова. Інструментом дослідження виступало анкетування за участю 390 дітей середнього шкільного віку (7–8 кл.), для проведення якого була спеціально розроблена, відповідно до загальноприйнятих вимог анкети, яка включала 12 питань. Під час дослідження дані були оброблені методами математичної статистики.

Результати досліджень та їх обговорення. На підставі проведеного опитування з'ясовано ставлення дітей до традиційного змісту шкільних уроків фізичної культури. Було встановлено, що лише 23 % дітей, котрі позитивно ставляться до традиційного уроку фізкультури, а кількість тих, які ставляться негативно – 2 %. Чітко визначити свою позицію не можуть 75 % опитаних.

Відповіді на питання анкети чи пропускаєте Ви уроки фізичної культури дозволили з'ясувати кількість опитаних, які ніколи не пропускають уроки, а це 52 %, в цей ж час 42 % інколи пропускають, 3 % дали відповідь, що регулярно не відвідують заняття. Вказано було і причини незадоволеності уроками фізичної культури. Нами отримані наступні відповіді про їх недоліки: найбільше не подобається одноманітність (23 %), поганий інвентар (18 %) та ставлення вчителя (15 %). Також учнів не задовольняє надмірне (9 %) та недостатнє (15 %) фізичне навантаження, мала емоційність уроку викликає негативне ставлення до предмету у 7 % опитаних. Варіант інше (мало часу для ігор, велика кількість теоретичного матеріалу, однакові ігри) обрали 14 % (Рис. 1)

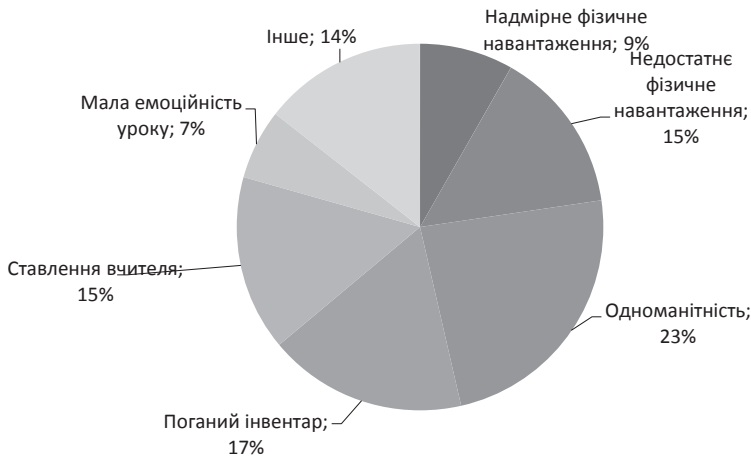

Рис. 1. Недоліки уроків фізичної культури

На запитання чи доцільно змінювати традиційний урок на новітній із застосуванням сучасних фітнес систем 44 % відповіло ствердно – так, а 25 % мають думку, що не потрібно змін. Відповідь «скоріше так, ніж ні» обрало 13 %, а «скоріше ні, чим так» – 16 %.

Наступне запитання чи займаються учні самостійно фізичними вправами або ж певним видом спорту в позаурочний час мало на меті з'ясувати наявність компенсації малорухливості на уроках. Таким чином 18,69 % опитаних постійно займаються якимось видом рухової активності, а 28,57 % – дуже рідко; взагалі не займаються 52,75 %.

Важливим є наявність у школі спортивних секцій. Однак 38,5 % учнів відповіли, що не відвідує ніяких занять у своїй школі, оскільки їх просто немає там, а 34,07 % сказали, що відвідують, але в іншому закладі, та лише певне число опитаних (27,47 %) відповіли ствердно про те, що в їхній школі є секції, які вони відвідують. У зв'язку з цим постало питання, які саме секції відвідують учнів.

Більшість дітей відвідують заняття плавання (20 %), футбол (18 %) та танці (26 %), наступні позиції розділяють між собою художня гімнастика (10 %), східні єдиноборства (13 %) та важка атлетика (6 %), і певна кількість опитуваних відвідує заняття з шахмат (3 %) та боулінг (4 %).

Результати обробки засвідчили, що значна кількість дітей, а це 33 % опитаних займаються близько 5–6 годин на тиждень руховою активністю, 26,37 % дітей – мають восьми годинну рухову активність і лише 6,59 % опитаних дітей приділяють близько 10 годин на тиждень заняттям фізичними вправами.

Висновки. Результати проведеного опитування за участю дітей середнього шкільного віку виявили дуже малий відсоток дітей, котрі категорич-

но незадоволені традиційним змістом шкільних уроків фізкультури (2%), а не визначеним своє ставлення виразило 75% опитаних дітей, задоволені уроками – 23% учнів. Це свідчить про те, що школярам в більшій мірі подобається фізична культура в школі, проте через певні чинники вони не бажають відвідувати заняття.

Уроки фізичної культури компенсують необхідний для дитячого організму обсяг рухової активності лише на 11–13%. Самостійні заняття в позаурочний час відвідує 18,69% опитаних учнів, а кількість дітей, які взагалі нічим не займаються втричі більша – 52,75%. Відповідно 10-годинний тижневий обсяг рухової активності є лише у незначній кількості дітей, що складає 6,59% від кількості опитаних.

Ми передбачаємо, що використання новітніх технологій, зокрема оздоровчого фітнесу та більш сучасного підходу вчителя до уроків буде сприяти оптимізації процесу формування здорового способу життя у дітей середнього шкільного віку, а також покращить відвідування уроків фізичної культури і сприятиме підвищенню обсягів рухової активності.

Список використаних джерел:

1. Безверхня Г.В. Мотивація до занять фізичною культурою і спортом школярів 5–11 класів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / Г.В. Безверхня. – Умань, 2003. – 22 с.

2. Круцевич Т.Ю. Управление физическим состоянием подростков в системе физического воспитания : дис. ... д-ра наук по физ. воспитанию и спорту : 24.00.02 / Т.Ю. Круцевич. – Киев, 2000. – 510 с.

3. Півень О. Особливості мотивації дівчат 12–14 років до занять фізичною культурою [Електронний ресурс] / Олександр Півень, Олександр Гордієнко // Гуманітарний вісник. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/gvprkhdpi/2012_26/226_230.PDF

4. Пристинський В. М. Проблема залучення школярів середньої вікової групи до занять фізичною культурою і спортом [Електронний ресурс] / В. М. Пристинський, З. М. Ягупець, Чижова Г. Г. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchdpu/2009_64/5/Pristinskiq.pdf.

5. Шевців У.С. Мотиви відвідування старшокласниками шкільних уроків фізичної культури та ставлення до їх змісту / У.С. Шевців // Молодіжний науковий вісник. – 2007. – С. 33–36.